

Museum Joure

Stichting Museum Joure

Jaarboek 2012

Voorpagina: Leerlingen van het voortgezet onderwijs showen hun koperen armbanden, gemaakt in de nieuwe Educatieve Ruimte.

Inhoud

Adressen museum, bestuur en medewerkers	4
Voorwoord van de directeur	5
Verslag van het bestuur	8
Resultatenoverzicht	11
Collectie	13
Educatie / Jeugdactiviteiten	17
Jaarverslagen van de geledingen die onderdeel van Museum Joure zijn:	
- Histoarysk Wurkferbân Skarsterlân	19
- Theater Werkgroep	21
- Expositie Werkgroep	23
- Fries Grafisch Museum, grafische afdeling	25
Bezoekersaantallen 2012	26
Bedrijfsvrienden	27
Sponsors	28

Adressen museum, bestuur en medewerkers

Museum Joure

Geelgietersstraat 1-11 en Midstraat 97 en 99
Postbus 75
8500 AB Joure
t. (0513) 41 22 83
f. (0513) 41 96 53
e. info@museumjoure.nl
i. www.museumjoure.nl
IBAN nr. NL44RABO033.47.70.319
t.n.v. Stichting Museum Joure

In het stichtingsbestuur hadden op 31-12-'12 zitting:

M. van der Molen (voorzitter)
B.J. Luijtze (secretaris),
J. van der Linde (penningmeester),
mw. E. Blaauw, mw. A. Groot-de Boer

Personeel Museum Joure in dienst op 31-12-'12:

Directeur/Conservator	mw. drs. H.B. ten Wolde
Conservator	mw. M. van der Zee
Educatief medewerkster	mw. L. van der Wiel
Secretariaat Museum Joure	mw. J. Krul / mw. M. Schipper-Valbracht
Internet/sociale media	mw. M. Doets
Beheerders	S. Bruinsma, S. de Haan, R. Hof, J. van der Molen, J. Wind en H. van der Wolde

Voorwoord van de directeur

Wat vliegen de jaren toch snel voorbij. Dit is alweer het 36e jaarboek, dat wordt gemaakt sinds de oprichting van het museum in 1976. En altijd is Museum Joure in beweging. In 2012 is het Ambachtengebouw gerenoveerd en opnieuw ingericht. In 2013 wordt het Johannes Hesselhuis aangepakt. Dat betekent hard werken voor alle mensen die betrokken zijn bij Museum Joure.

Ik ben apetrots op onze vrijwilligers en medewerkers die dat werk allemaal verzetten. In dit jaarboek doen zij verslag over alle activiteiten die plaatsvinden. Het varieert van het herinrichten van het Ambachtengebouw tot het uitbrengen van het boek *Nooit vergeten..... WO II in Skarsterlân*.

PR

Het is belangrijk dat een museum aan de weg timmert. En dat ook laat zien. De website moet steeds actueel zijn. Er wordt getwitterd en ook werd voorzichtig begonnen op het Facebook. Maandelijks gaat de Nieuwsbrief online. Veel persberichten worden verstuurd, advertenties geplaatst in kranten en bladen, interviews gegeven op de radio en acties worden opgezet.

Een daarvan is de museumkaartactie. In het najaarsmagazine voor de museumkaarthouders stond Museum Joure met een speciale actie. Vier zondagen in oktober en november boden we een programma met exclusieve rondleidingen en workshops. De eerste zondag stonden de mensen tot buiten het hek. De volgende zondagen niet meer, het museum ging gewoon vroeger open en kon zo de stroom mensen goed aan.

Veel museumkaarthouders leerden ons museum kennen. Landelijk geeft dit Museum Joure bekendheid. Het bezoekersoverzicht 2012 gaf een behoorlijke groei van de bezoekers met de museumkaart.

Bemensing

Lisette van der Wiel is in februari begonnen als educatief medewerker. Voor educatie is het hard werken samen met Margreet van der Zee, die de educatie tot een volwaardige taak heeft gemaakt.

De nieuwsbrief, de website en de sociale media worden bijgehouden en onderhouden door Marjolein Doets. Zij is per 1 januari 2013 in dienst.

Op 24 september overleed Ben Huisman, sinds lang lid van het HWS. Ben was altijd zeer betrokken bij de historie van Joure. Heel verdrietig waren wij toen Nienke Fijlstra zo ineens ziek werd en plotseling overleed op maandag 29 oktober. Nienke was samen met onze medewerker Jan van der Molen vrijwilliger op zaterdagmiddag. Wij missen in haar een enthousiast en kundig vrijwilligster.

Vrijdag 22 juni vierde Jan Wind zijn jubileum. 1 juni 1987 begon Jan bij Empatec. Hij werd gedetacheerd bij Museum Joure als beheerder. Samen met de heren Pasma en Van der Wolde. Jan kan wel een boek schrijven over wat hij in 25 jaar meemaakte. Het museum groeide van 1 gebouw naar 10 gebouwen, de medewerkers van 2 naar 12, de bezoekers van 15.830 naar 23.445. Hij kreeg steeds meer en andere collega-beheerders.

Jan vierde zijn jubileum samen met zijn vrouw Janny te midden van zijn collega's, de medewerkers van Museum Joure en Pieter Hazenberg en Saskia Zandstra, consultants van Empatec. Het was een zeer genoeglijk samenzijn, dat Jan zeer waardeerde.

Het Ambachtengebouw

Het Ambachtengebouw is door het Kofschip opgeknapt. Vensterbanken werden vernieuwd. De klokkenwerkplaats is veranderd en ook de zilversmidse is anders ingericht. Boven is de nieuwe Educatieve Ruimte ingericht.

Johannes Hessel Pakhuis

De collectie van de Natuurafdeling in het Johannes Hessel Pakhuis is in december overgedragen aan Bezoekerscentrum Mar en Klif in Oudemirdum. Zij zijn hier erg blij mee. Zij streven ernaar in de voorjaarsvakantie de vitrines met vogels en dieren weer te laten zien. In Museum Bruinenberg in Westereen zijn de diorama's binnenkort te zien.

Het Kofschip, eigenaar van de gebouwen, heeft in december besloten om het Johannes Hessel Pakhuis te renoveren. Doel is om op de begane grond de koffie te laten zien

van koffieplant tot het koffiekopje en op de eerste etage het verhaal over de thee. In beide ruimtes komen kamers waarin aandacht voor de meubelen van Zijlstra, De Vrij en Van der Veer én voor de historische geschenken van Douwe Egberts. In de kamers mogen bezoekers gewoon gaan zitten op de meubelen. Zij wanen zich even terug in de tijd. Beneden wordt koffie gezet en boven krijgt de vrouw des huizes thee op bed. Daar zijn de meubelen te zien van De Vrij, een heel slaapkamerameublement.

De bovenste etage wordt weer Studieruimte. Hier is het HWS druk bezig met het digitaliseren van de vele foto's en boeken. En met het documenteren van de historische collectie. De ruimte krijgt een andere indeling met meer daglicht en wordt beter bereikbaar o.a.

door het plaatsen van een stoellift. *klokkemaker Wim Emmerik en Wiebe Nijdam*

Een afspraak

Ik maakte in mijn speech op onze jaarlijkse vrijwilligersavond de volgende afspraak: 'We praten niet over Museum Joure, over een museum van oude ambachten. Maar over een museum waar koffie, thee en ambachtelijk vakmanschap en techniek centraal staan. Eigenlijk is Museum Joure het museum van het dagelijks leven. Koffie, thee, klokken, boeken. Daarom een bijzonder museum waar we trots op zijn.'

Hilly ten Wolde, directeur / conservator

Verslag van het bestuur

Inleiding

In het beleidsplan Museum Joure 2011-2015 staat beschreven dat het museum zich in de toekomst steeds meer wil richten op ambachten en industriële bedrijvigheid die Joure rond 1900 tot bloei hebben gebracht. Dat betekent dat nadruk komt te liggen op

ambachten als koperslager, zilversmid, geelgieter, klokkenmaker, thee-pakker, koffiebrander, etc. en producten uit de Jouster meubelindustrie.

En omdat Museum Joure sinds haar oprichting in

1976 sterk verbonden is geweest met Douwe Egberts dient er ook veel aandacht te zijn voor de geschiedenis van DE en de wijze waarop koffie, thee en tabak worden geproduceerd en genuttigd.

Daarnaast biedt het museum ook onderdak aan een unieke collectie Friese klokken.

Belangrijkste gebeurtenissen in 2012

In 2012 zijn een aantal belangrijke stappen genomen om dit beleid verder gestalte te geven.

Zo is de bakkerijafdeling opgeheven en was de vrijkomende ruimte voor de gebouwen-eigenaar, Stichting Het Kofschip, aanleiding om tot een grondige renovatie van het Ambachtgebouw over te gaan. Dit betekende een kwalitatieve upgrading van de klokkenmakerij en zilversmederij en de inrichting van de educatieve ruimte die het mogelijk maakt onderricht aan de schooljeugd en workshops te geven.

Ook is afstand gedaan van de afdeling Natuur. Voorwaarde daarbij was wel dat de collectie zoveel mogelijk intact moest blijven en indien enigszins mogelijk binnen de gemeente onderdak moest krijgen.

Met de verplaatsing van de collectie naar het bezoekerscentrum Mar en Klif in Oudemirdum zijn we volledig in die opzet geslaagd. Museum Joure specialiseert zich in de expositie van ambachten en het bezoekerscentrum Mar en Klif concentreert zich op de natuur in de gemeente De Friese Meren. De nieuwe opstelling van de collectie in Oudemirdum lijkt de beste garantie te zijn voor het handhaven van de kwaliteit van de verzameling.

Met de uitplaatsing van de afdeling Natuur werd het mogelijk om een start te maken met de renovatie en herinrichting van het Johannes Hessel Pakhuis. Deze herinrichting zal leiden tot een kwalitatieve en kwantitatieve upgrading van het gedeelte van het museum dat ter beschikking komt aan de koffie, thee en tabakscollectie met extra aandacht voor de Douwe Egberts geschenkencollectie. En geeft het de mogelijkheid om met de inrichting van een aantal huiskamers gepaste aandacht te besteden aan de Jouster meubelindustrie, een ambacht dat tot dusver nog onvoldoende aandacht heeft gekregen.

Met de andere musea in het gebied van de nieuwe gemeente De Friese Meren zijn de eerste contacten gelegd over afstemming en coördinatie.

Financiële situatie

Het jaar 2012 is afgesloten met een klein exploitatietekort. Belangrijke financiële tegenvallers waren de hogere personeelslasten en de huisvestingskosten. Dit werd gelukkig vrijwel volledig gecompenseerd door niet geraamde externe subsidies, lagere inventaris-kosten en lagere kosten van de afdeling Cultuur als gevolg van minder voorstellingen dan in de begroting was aangenomen.

De financiële situatie van het museum in de komende jaren baart echter wel zorgen. Mede omdat de verwachting is dat verdere besparingen bij de gemeente niet aan het museum voorbij zullen gaan. Op dit moment wordt druk gezocht naar additionele inkomstenbronnen om te voorkomen dat de prominente plaats van het museum in de toeristische en economische infrastructuur van de gemeente onder druk zal komen te staan.

Relatie met de gemeente

Met de gemeente is jaarlijks overleg over de jaarafrekening van het vorige jaar. Tegelijkertijd komen dan zaken aan de orde, zowel van de kant van de gemeente als van de kant van het museum, die van belang zijn voor de verdere ontwikkeling en gezonde financiële bedrijfsvoering van het museum. Dit contact is open en constructief en vindt altijd plaats in een plezierige sfeer.

Relatie met de sponsors

Omdat naar verwachting de bijdrage van de gemeente aan de exploitatie van het museum de komende jaren minder zal worden zal er een toenemend beroep moeten worden gedaan op andere sponsors. Zo is in de afgelopen periode de Rabobank een belangrijke sponsor van het museum geworden. En is het contact met Douwe Egberts weer geïntensiveerd. Daarbij hebben zij bevestigd ook in de toekomst een belangrijke bijdrage aan het museum te willen leveren. Een geruststellende mededeling na de vele rumoerige ontwikkelingen rond DE.

De komende tijd zal onze inspanning op het gebied van sponsorwerving moeten worden geïntensiveerd.

Wijzigingen in het bestuur

In het afgelopen jaar hebben zich een aantal wijzigingen in het bestuur van de Stichting Museum Joure voltrokken.

Zo is Guus Bax vertrokken en heeft Marten van der Molen na een langjarig bestuurslidmaatschap (bijna 10 jaar) zijn statutaire termijn niet willen verlengen. Guus was het andere geluid in het bestuur; een onmisbare functie in ieder bestuur dat met uitdagingen van zeer verschillende aard te maken krijgt. Marten heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de fusie tussen het Natuurmuseum Joure en het Museum Johannes Hesselhuis en later aan de ontwikkeling van het beleidsplan Museum Joure 2011-2015. Barend Jan Luijtz (secretaris) heeft het voorzitterschap overgenomen. Gelukkig heb-

ben we één van de andere vacatures kunnen opvullen met de benoeming van mw. Evelien Blaauw. Daarmee is het bestuur echter nog niet op sterkte en blijft inspanning geboden om de overige vacatures te vervullen.

Inzet vrijwilligers

Zoals bij bijna elk museum tegenwoordig is het reilen en zeilen van een museum zeer sterk afhankelijk van de inzet van vrijwilligers. Ook bij Museum Joure is dat het geval.

Zonder hun inbreng zouden veel activiteiten absoluut niet mogelijk zijn. Iets om zeer zuinig op te zijn. Het belang daarvan kan niet genoeg benadrukt worden. Ook in 2012 is veel aandacht besteed aan het bestendigen en verbeteren van de betrokkenheid van deze groep bij het museum.

Toekomstige ontwikkelingen

De renovatie van het Johannes Hessel Pakhuis zal half 2013 gereed zijn en dan kan begonnen worden aan de herinrichting. Dat betekent een belangrijke stap in de beoogde kwalitatieve upgradering van het museum zoals verwoord in het Beleidsplan 2011-2015.

Op dit moment is overleg gaande met de VVV, DE en de eigenaar van pand 99, Stichting Het Kofschip, over een substantiële herinrichting van het pand aan de Midstraat. Alle genoemde partijen kunnen daar zeer veel voordeel uit halen. Ook de gemeente is hierover al geïnformeerd.

In het kader van het onderzoek dat we in de tweede helft gaan starten naar verbetering van de financiële basis van het museum zullen ongetwijfeld ook de tariefstelling, de openingstijden, de sponsorwerving en de samenwerking met de overige musea in de nieuwe gemeente De Friese Meren aan de orde komen.

Barend Jan Luijtze, voorzitter Stichting Museum Joure

Financiën 2012

Balans per 31 december 2012

Activa

	31-12-12		31-12-11	
Vaste activa		161.506		163.092
Vlottende activa				
Voorraden	24.764		16.982	
Vorderingen korte termijn	10.397		12.549	
Transitorische posten	13.959	49.119	2.560	32.091
Liquide middelen		120.388		154.852
		331.013		350.035

Passiva

	31-12-12		31-12-11	
Eigen vermogen		188.667		190.463
Vorzieningen				
Lange termijn	25.000		21.329	
Korte termijn	11.329	36.329	10.000	31.329
Legaat Wiegersma		62.591	85.528	
Kortlopende schulden				
Crediteuren	15.908		17.066	
Transitorische posten	15.116	31.023	14.427	31.493
Projecten		12.403		11.222
		331.013		350.035

Van het legaat Wiegersma is in 2012 ongeveer € 20.000 aangewend voor de herinrichting van het Ambachtengebouw. In 2013 wordt een belangrijk deel gebruikt voor de herinrichting van het Johannes Hesselpakhuis en de plaatsing van een bank ter herinnering aan de familie Wiegersma.

Winst- en verliesrekening 2012

Lasten

	2012	2011
Personeelslasten	258.083	268.814
Huisvestingslasten	122.093	110.102
Inventaris	31.172	33.823
Algemene kosten	8.881	12.983
PR & Marketing	11.840	14.600
Activiteiten:		
Historische collectie	6.084	4.329
Afdeling cultuur	23.423	8.339
Natuurafdeling	2.078	345
Historisch Werkverband	523	718
Ut Eigen Gea	13.067	8.299
Totaal	477.244	482.352

Baten

	2012	2011
Opbrengsten activiteiten		
Entreegelden Museum	50.448	54.748
Entreegelden Voorstellingen	6.201	8.906
Abonnementsgelden UEG	13.703	70.352
70.352	11.429	75.083
Bruto winst winkels en horeca	62.097	61.320
Donateurs, sponsors, bedrijfsvrienden	30.960	25.691
Huuropbrengsten	1.512	1.238
Subsidies	4.678	1.470
Buitengewone baten	-106	252
Budgetsubsidie gemeente	305.951	301.020
Nadelig saldo	1.800	16.278
Totaal	477.244	482.352

In de kosten en opbrengsten van UEG zijn begrepen het uitgeven van een boek, dat gratis is verstrekt aan de abonnees en de opbrengst van de verkoop van een deel van de oplage.

Collectie

In 2012 is er qua collectie nogal wat gebeurd. Dit allemaal passend in het beleidsplan 2011-2015 'In de Context'. De nadruk komt hierin meer te liggen op Douwe Egberts en op het typisch Jouster ambachtelijk vakmanschap. Het eerste fabriekje van DE en de Metaalwarenfabriek zijn de authentieke gebouwen die de basis vormen voor deze twee thema's in het museum. Van koffie tot klokken.

Hierbij is ook een keuze gemaakt voor het ontzamen van die collecties die niet meer voldoen aan de uitgangspunten in het beleidsplan. Het ontmantelen van de natuurafdeling en de bakkerijafdeling werd ingezet en/of voltooid in 2012. Een hele operatie. De bakkerijcollectie kon doordat de renovatie van het Ambachtengebouw door Het Kofschip zich aandiende onderhanden genomen worden. De collectie van ruim 1300 objecten is dankzij vrijwilligers en medewerkers geïnventariseerd, gecontroleerd, schoongemaakt, op de foto gezet en in Adlib verwerkt en aangevuld. En uiteindelijk ingepakt, vervoerd en voorlopig overgebracht naar het extern depot. Op de 1e verdieping kon nu de zo nodige educatieve ruimte worden gerealiseerd. Er is een oven geplaatst met een fijne hoge tafel, zodat de bakker nog steeds zijn vakmanschap kan demonstreren.

Marcel Fokke fotografeert bakkerijcollectie

Op de begane grond moesten vanwege de renovatie de klokkenmakerij en de zilversmederij tijdelijk ontruimd worden. De zilversmederij is volledig geregistreerd en kon zonder veel voorwerk elders naar toe.

De klokkenmakerij is gecontroleerd en deels nog gefotografeerd. Een deel van de collectie is geëxposeerd in het Auditorium. Het Ambachtengebouw heeft een andere ingang gekregen en de werkplaatsen zijn dwars op de oude situatie gemaakt. De zilversmederij heeft een doorloop gekregen waardoor de bezoekers langs de machines en werkbank van de goud- en zilversmid lopen. Voor het prachtige Jouster zilver is langs de muur een nieuwe vitrine gekomen.

Jan Wind richt de zilvervitrine in.

Bij de klokkenmakerij zijn de verschillende beroepen die bijdragen aan het vervaardigen van een Friese klok beter neergezet. De uurwerkmaker, geelgieter, kastenmaker en de wijzerplaatschilder omringen zich met de bijpassende attributen. De werkplaatsen zijn transparanter geworden.

Langs de wanden zijn door onze vrijwillige klokkenman de altijd tikkende klokken opgehangen.

In 2012 zijn de volgende aanwinsten binnengekomen. Met name ook die voorwerpen die bij de inrichting de context beter laten zien.

Hieronder alleen de lijst binnengekomen objecten.

Documenten, boeken en foto's worden door het Historysk Wurkferbân Skarsterlân beheerd.

Nummer	Voorwerp	Verworven van
2012/1	schilderij Stropsma, huiselijk kersttafereel	Ald Fryslân
2012/12	Flip en Flap spel	fam. Muller, Sneek
2012/13	schilderij R. Otter	fam. Arjaans, Joure
2012/14	Tik-Tak koffie- en theeblikje	anoniem
2012/15	Douwe Egberts verpakkingsdoos	Fa. Gnodde, Groningen
2012/16	17 ringbanden met negatieven	dhr. D. Verton, Joure
2012/18	waterpomp	fam. Blom, Oudehaske
2012/19	3 bakken met koperspetters/slakken	fam. Blom, Oudehaske
2012/27	kastje	J.G. Pepping, Marum
2012/56	DE koffieblik	mw. N. Kind, Zwaag
2012/61	brillenkoker en bril	fam. Fijlstra, Joure
2012/62	zilveren gesp	fam. Fijlstra, Joure
2012/63	zilveren sigaretkoker	fam. Fijlstra, Joure
2012/64	schildpad luciferdoosje	fam. Fijlstra, Joure
2012/65	doosje zilveren cijfers (kopjes)	fam. Fijlstra, Joure
2012/66	onbekend voorwerp	fam. Fijlstra, Joure
2012/67+68	2 paraplu's	fam. Klompmaker, Ommen
2012/69	kanten kleedje	fam. Klompmaker, Ommen
2012/70	kroontjespen	fam. Klompmaker, Ommen
2012/71	vingerhoedje	fam. Klompmaker, Ommen
2012/72 t/m 76	aantal paar handschoenen	fam. Klompmaker, Ommen
2012/78	voorloper sponningschaaf	Hemminga, Joure
2012/79	bureau pennenstandaard	Henk van der Wolde, Joure
2012/80	blik vacuum koffie	H. Groen
2012/81 t/m 84	4 cliché's D.E.	Kat. Doc. Centrum, Nijmegen
2012/85	zilveren strooilepel	Ald Fryslân
2012/86	zilveren roomlepel	Ald Fryslân
2012/87	430 persfoto's	dhr. D. Verton, Joure
2012/88 t/m 90	divers bedde- en linnengoed o.a. hemd anno 1777	mw. G. Bloemhof, Scharnegoutum

2012/92	medaille/gedenkpenning 1945	J. Halma, Joure
2012/93	poesiealbum	A. S. de Jong, Joure
2012/94	album met verzameling kaarten	A. S. de Jong, Joure
2012/95	fotoalbum	A. S. de Jong, Joure
2012/96	scheerkist + inhoud	A. S. de Jong, Joure
2012/97	etui met breipennen	A. S. de Jong, Joure
2012/101	ingelijste merklap	fam. Klompmaker, Ommen
2012/102	speelgoedtafeltje	fam. Klompmaker, Ommen
2012/104	D.E. sleutelhanger	fam. Slijm, Muntendam
2012/105	wijzerplaat	dhr. V.d. Kamp
2012/110	blikken speelgoed naaimachientje	Hofman, Joure
2012/111	blik en pak D.E. Friese Heerenbaai	F. Jongstra, Franeker
2012/112	pakje D.E. tabak	F. Jongstra, Franeker
2012/113	pakje D.E. tabak	F. Jongstra, Franeker
2012/114	doosje tabak	F. Jongstra, Franeker
2012/117	porseleinen servies	mw. Fehres-Verhage, Alkmaar
2012/118 t/m 122	divers DE serviesgoed	fam. Luijtze, Langweer
2012/125	gestikte overklede deken	fam. Stegenga, Winsum
2012/128+129	3 verpakkingen Cuba Tattoo Tabaco + pijp	dhr. W. v.d. Honig, Joure
2012/132	houten droogrek	mw. J. Zijlstra-Wijnalda, Joure
2012/133	Etna gasfornuis	fam. Metten, Bleiswijk
2012/134	Friese staartklok	fam. Metten, Bleiswijk
2012/136	2 z/w foto's C.J. de Jong	fam. Haverman
2012/137 t/m 199	divers oud speelgoed en kinderboekjes	fam. Bruining, Wynaldum
2012/200 t/m 202	doos met 51 pakjes Thee, doos zware shag, pakje Drum	fam. Traas, Emmeloord

2012/207+208	spel Oud Hollands	anoniem
2012/214	koffiezetapparaat	mw. H. Bruinewoud-Mulder

2012/221	zeefdruk Geelgieterij	fam. Staal, Joure
2012/223	aardewerken koffiepot D.E.	fam. Gremme, Rijswijk
2012/224	oud kasboek D.E.	
2012/225	klein luciferdoosje D.E.	anoniem
2012/235	theepot	
2012/236	theelichtje	
2012/237	koffiepot	
2012/238	zeefdruk K. Gubbels	mw. J. Krul
2012/241	aardewerken kwispedor	fam. Jelsma, Joure
2012/242 t/m 244	schuimspaan/soeplepels	fam. Jelsma, Joure
2012/246	proefpotjes voor thee monsterkamer	fam. Jelsma, Joure
2012/248 t/m 250	2 café koffiezetapparaat+peilglazen	fam. Abels, Groningen

Margreet van der Zee, conservator

Educatie / Jeugdactiviteiten

Jong, oud, afwisselend, druk, gezellig, ambachtelijk en techniek. Het zijn enkele woorden die het educatieve seizoen van 2012 typeren. Veel kinderen hebben in schoolverband het museum bezocht; liefst 1014 kinderen verspreid over 41 groepen!

Museum Joure is volop in ontwikkeling, voor educatie is dat niet anders. Van januari t/m juli is hard gewerkt aan de realisatie van een (multifunctionele) educatieve ruimte. Dankzij deze ruimte kunnen we ons aanbod uitbreiden met workshops: theorie wordt praktijk! Kinderen gaan zelf aan de slag met metaal en druktechnieken. Kortom; een mooie aanvulling.

Help Pake en Beppe de vakantie door

De provinciale projectweek Help Pake en Beppe de vakantie door trok in de voorjaarsvakantie 650 kinderen, ieder met een ouder, pake en/of beppe. Dankzij de vele vrijwilligers kunnen we terugkijken op een zeer geslaagde week.

Workshops

Onze vuurdoop van de nieuwe educatieve ruimte betrof het voortgezet onderwijs uit Joure. Maar liefst 211 leerlingen gingen helemaal los met lino'sneden, handdegels, metaal en kraspenen. Voldaan gingen de leerlingen naar huis met zelf gemaakte sieraden en boekjes.

Tijdmachine

Het programma Tijdmachine draait nu al een aantal jaren maar is nog steeds populair. Een basisschool uit Heerenveen kwam structureel 1 keer in de maand speciaal voor dit programma. Het uurwerk in de hal en de klokken in 't Sael staan centraal. 99 kinderen zijn wijzer geworden over klokken.

Cultuureducatie Skarlem

Cultuureducatie Skarlem is een samenwerking tussen de Bibliotheek Joure, It Toanhûs en Museum Joure. Ieder jaar wordt gewerkt vanuit een ander thema. Voor 2012 was dit Afrika. Een kort programma in het museum werd gevolgd door een workshop. De kinderen gingen onder begeleiding sieraden maken van papier en koperdraad. In totaal zijn 532 kinderen met een prachtig sieraad naar huis gegaan.

Onderwijs Netwerk Ondernemen

Ondernemend onderwijs heeft een positief effect op de ondernemende vaardigheden van leerlingen van basisscholen. Museum Joure en de Tarissing uit Oudehaske waren uitgenodigd op 30 mei in Amsterdam. Hier werd het onderzoek aangeboden van het Amsterdam Center of Entrepreneurship (ACE) aan hare Koninklijke hoogheid Prinses Maxima der Nederlanden.

Leerlingen van de Tarissing uit Oudehaske, een van de tien scholen van het project Joure Ambachtsstad verkochten een van de 'design' ambachtelijke sieraden, die ze gemaakt hebben met ondersteuning van Museum Joure, aan prinses Maxima.

Allerlei

Eind 2012 is afscheid genomen van de natuurafdeling. 2 scholen met in totaal 53 kinderen zijn speciaal langs geweest om nog één keer te luisteren naar het verhaal van Egel en Beer bij het bosdiorama. Voor het programma Hidde en Hiske, jong yn 1910 zijn 30 kinderen geweest en de resterende 89 kinderen staan als vrij schoolbezoek geregistreerd.

Ook volwassenen bieden we diverse workshops aan. En dat altijd in combinatie met een museumbezoek. Komend jaar gaan we ons hier nog meer op richten.

Al met al kunnen we terugkijken op een goed seizoen met vele nieuwe kansen en ontwikkelingen. De collage geeft een kleine impressie van het afgelopen seizoen.

Margreet van der Zee en Lisette van der Wiel

Histoarysk Wurkferbân Skarsterlân (Historisch Werkverband Skarsterlân)

Het aantal leden van het HWS bleef in 2012 ongeveer gelijk, zo'n 20 leden. Er komt soms een bij en er vertrekt soms weer een. Het blijft het streven zo veel mogelijk de leden verspreid te zoeken over de hele gemeente. Dat is moeilijk en niet helemaal gelukt. Oudehaske, Haskerdijken en Rottum bleven witte vlekken in ons wurkferbân. Er werd 6 keer vergaderd en wel op 16-1, 12-3, 14-5, 10-9, 29-10 en 10-12. Die samenkomsten vonden steeds plaats boven in de studiezaal van Museum Joure. Dat was (en is) de vaste 'werkplaats' van het HWS. Daar is het archief met de boeken, foto's en andere zaken over geakunde. Ze vormen een nuttige vraagbaak voor belangstellenden. De toegankelijkheid kan een probleem worden.

Tjerk Algera en Hanneke Staal kwamen met een voorstel voor herstructurering van het HWS. Dat werd uitvoerig bediscussieerd. Dat leverde enkele wijzigingen op waarna aanpassing volgde. Uiteindelijk kwam het volgende tot stand: er komen een aantal werkgroepen. Elke werkgroep heeft een "aanjager". De hoop is dat de betrokkenheid van ALLE leden hierdoor groter zal worden.

Bestuursleden in 2012 zijn Jaap Halma (penningmeester), Jan Lammertsen (secretaris) en Freark Marten Ringnalda (voorzitter), Tjerk Algera en Henk Hoekstra. Deze leden vormen het DB van het HWS. Tjerk blijft onze contactman met de directie. Hij maakte ook een schets voor de verbouwing van onze studieruimte. Het Kofschip besloot tot renovatie van het "pakhuis" en dat betekende dat ook onze ruimte aangepakt zou worden. Gevolg: boeken, mappen en andere spullen inpakken en tijdelijk verhuizen naar... De tekening werd een punt van overleg in onze vergaderingen. De uitvoering zal in 2013 voltooid worden.

De leden van de al bestaande interne werkgroepen van ons HWS bleven ook in 2012 werken aan hun taken. De fotowerkgroep hield zich bezig met het scannen en beschrijven van historische foto's uit ons archief. Er gaan (en gingen) fotobestanden (zo'n 650 stuks) van onze collectie naar Tresoar, die ze kan gebruiken voor hun website. Maar op die website was daarvan nog niets te zien in 2012. Nieuwe boekenrekken hadden al gezorgd voor wat meer ruimte in het archief maar het bleef passen en meten.

Veel historische zaken kwamen aan de orde in de vergaderingen. HWS drong er bij de gemeente (herhaalde malen) op aan om een straat te vernoemen naar Sjoerd Wiersma, Ynze Dikkerboom en Heije Schaper. Eerstgenoemde kreeg een straat of eigenlijk een hof: de Sjoerd Wiersmahof. De beide andere namen wachten nog.

De redactie van UEG informeerde in elke vergadering aan HWS de stand van zaken en de onderwerpen die bij een volgende editie eventueel aan de orde zouden komen. Het aantal abonnees naderde de 900. De stijging is niet zo spectaculair als in de beginjaren. Soms ontvallen ons leden.

Het aantal beschreven onderwerpen in UEG was zeer gevarieerd en goed verdeeld

over de diverse dorpen. In verband met het uitgeven van het 25ste nummer van UEG werd door de redactie besloten een boek uit te geven met daarin zoveel mogelijk verhalen over WO II die zich afspeelden in de gemeente Skarsterlân. In een bijzondere samenkomst in Museum Joure werden de eerste exemplaren door eindredacteur Freark Marten Ringnalda uitgereikt aan een zestal personen die nauw bij die oorlog betrokken waren. De abonnees kregen het boek gratis, anderen konden het kopen in de boekhandel. Het boek kwam zonder subsidie tot stand.

Ons gewaardeerd lid Ben Huisman overleed op 4 september 2012. Hij heeft zich zeer ingezet voor de plaquette op de gevel van het geboortehuis van Heije Schaper. Achter die gevel bevindt zich nog altijd een café en het staat aan de Syl. Ook schreef Ben Huisman enkele artikelen voor ons blad. Wij verloren in hem een trouw lid die een heel stuk Jouster historie in zich mee droeg.

De begrotingen van HWS en UEG werden in 2012 weer gepresenteerd door de accurate penningmeester Jaap Halma en positief door de leden ontvangen.

Ook in 2012 ontvingen we weer heel wat (oude) foto's, films, video's en ander waardevol bronnenmateriaal. Uw "oude rommel" kan voor ons waarde hebben, gooi het niet zomaar weg want bij de Omrin (op het stort) wordt niet gelezen!

Het jaar 2012 was een bijzonder druk jaar. Gelukkig vergoedt de liefde tot de geschiedenis veel. Wij hopen ook voor het volgende jaar weer op de inzet van velen die ons ondersteunen bij dit mooie educatieve werk.

Freark Marten Ringnalda (voorzitter HWS)

ZONDAGMIDDAGCONCERTEN

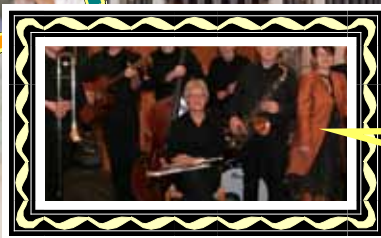
Duo Accordeon
Melancolique

The Trom-
bonauts

Leoville

Irish Stew

Vardaris

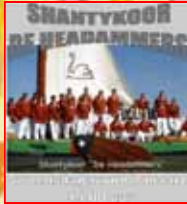

Di Gojim

Kunst en cultuur hebben het in zich om mensen te raken en te verwonderen. Zij verleiden mensen op andere manieren naar de wereld te kijken!

voorstellingen

Theater Werkgroep, Froukje Dam en Corrie van der Wal

Exposities

Met veel genoegen kijkt de expositiewerkgroep terug op een druk jaar.

Er werden 13 exposities gerealiseerd verspreid over drie locaties: It Binnenplak, het Gemeentehuis en de Bibliotheek.

Een groot succes was ook nu weer de 2-jaarlijkse expositie voor **Amateurs** in het Gemeentehuis. Een overzicht van prachtige en verrassende kunstwerken uit de gehele gemeente met een record aantal deelnemers: 42.

Met als extra dat dit jaar de bezoekers aan de expositie op een “stembiljet” hun voorkeur konden aangeven voor een kunstwerk. Het kunstwerk met de meeste stemmen kreeg de **publieksprijs**. De winnaar van de prijs was de jongste deelnemster aan de expositie **Froa Kelderman (12 jaar)** met haar schilderij: *Kaboutervrouw*tje.

Uitreiking publieksprijs door B.J. Luijtzte aan winnares Froa Kelderman

Onvergetelijk was het nu ook om ladingen dozen vol met koffiepotten uit te pakken en te laten “dansen” tijdens het inrichten van de expositie van **Klaas Gubbels** in het Auditorium. Dat was voor ons een feestje: avec plaisir! Een hele unieke expositie. Er

was een grote opkomst tijdens de middagsessie: in contact met de kunstenaar. In het Auditorium vertelde Klaas Gubbels over zijn werk en er was de mogelijkheid een boek te laten signeren. Dit is een activiteit die we in de toekomst beslist vaker gaan organiseren.

Deze prachtige expositie kreeg nog een mooi vervolg: na afloop van de expositieperiode konden bezoekers aan het museum als creatieveling voor één dag in het Auditorium zelf een schilderij maken geïnspireerd door kleur en vorm van de koffiepot. Uiteraard werden deze werken ook geëxposeerd!

Werk Klaas Gubbels in combinatie met emaille potten

Het was een behoorlijke puzzel de organisatie weer gladjes te laten verlopen.

Tien keer vergaderen, vaak in de Mooie Kamer, is wel minimaal om te komen tot een mooi en wisselend aanbod van exposanten. Het vraagt veel speurwerk, bezoeken aan tentoonstellingen, galleries en ateliers van kunstenaars om zo tot een goed expositieaanbod te komen. En uiteraard is er dan de discussie met de afweging welke kunstenaar gaat waar exposeren. Wat willen we laten zien in ‘It Binnenplak’, wat komt het beste tot zijn recht in het Gemeentehuis of in de wat kleinere ruimte in de Bibliotheek.

Er werd 13 keer gesjouwd en gesleept met ladders en “touwtjes” want de 3 expositie-locaties hebben ieder hun eigen ophangstelsel. Om moe van te worden? Welnee dit alles geeft ons juist inspiratie en energie!

Een overzicht van exposanten waar we dit jaar ook voor kozen:

It Binnenplak

schilderij Noni Plomp

Ton Aartsen, een meester in het combineren van fotografie met digitale- en schilderstechnieken. **Gerard Boersma** met onder andere het kunstwerk ‘Profeet’, weet u het nog? Geert Wilders, opgebouwd uit kleine hokjes met moslim afbeeldingen! **Noni Plomp**, zij schildert landschappen en stillevens, sobere maar krachtige composities en indringend kleurgebruik. Een fantastische zomerexpositie.

Gerhild van Rooy, Wim Kroon en Joost Schmidt (FRIA) sluiten af met foto’s van een grafische kwaliteit, 3 litho’s en 14 etsen, een groepsexpositie met klasse.

Sjees van Suan Broekhuijsen

Gemeentehuis

Arthur Kessels (aangevuld met werken van Teake Groen uit het depot), zijn voorkeur voor oude voorwerpen is in zijn werk terug te vinden, **Henk Bloemhof**, gefantaseerde voorstellingen die hun oorsprong vinden in organische vormen, hij noemt het “Freudiaanse droombeelden”, spannende onderwerpen. **Suan Broekhuijsen**, schildert zeer realistisch, voornamelijk mensen en dieren, haar kleurgebruik is sprankelend, zeer toepasselijk in de vakantieperiode met de sjees tijdens de Boerenbruiloft.

Bibliotheek

Een Jouster onderonsje: **Bertina Tilma**, haar onderwerpen komen voort uit de natuur en alleen de belangrijkste elementen worden weergegeven, een voorbeeld zijn haar zwart/wit koeien, **Johan Schuurman**, zijn favoriete onderwerpen zijn stillevens en de natuur.

Schoentjes van Johan Schuurman

En we besluiten de exposities in de Bibliotheek met een groepsexpositie van cursisten van **It Toanhus**.

Expositiewerkgroep, Christien Jelsma

Fries Grafisch Museum

Letterlijk 'vers van de pers' werd dit jaar (2012) begin januari de traditionele koperprent gepresenteerd tijdens een geslaagde en gezellige bijeenkomst in de hal van Museum Joure. Bovendien zag tegelijkertijd de derde serie geïllustreerde gedichten het licht, onder de naam 'poëzie-project'.

Een select gezelschap genodigden, waaronder dichters, kunstenaars, grafici en donateurs, was getuige van deze gezellige jaarlijkse happening. Ruim 70 koperprenten werden uitgereikt.

Opvallend veel complimenten werden door de gasten geuit over de ontspannen sfeer in dit museum. Dat merken we eigenlijk het hele jaar door: dat de bezoekers zich op hun gemak voelen.

Ook op de afdeling drukkerij wordt veel gelachen om al die gekke, dwaze spreuken op de posters en de boekenleggers. Vaak is het de aanleiding tot plezierige conversatie met onze gasten.

Maar er wordt ook wel degelijk gewerkt. De Heidelberger drukpers, bemand door drukker

Kor de Jong legt uit

ker Kor de Jong, draait elke donderdag op volle toeren en desnoods wordt er nog een trap-pers bij ingeschakeld.

De handdegel is altijd beschikbaar voor het drukken van boekenleggers door de bezoekers, die daar dankbaar en graag gebruik van maken. Ooit als geintje begonnen is het nu een niet meer weg te denken vast ritueel voor alle bezoekers geworden.

Ook jeugdige bezoekers vormen steeds meer een vast onderdeel van onze activiteiten. Zowel educatieve als plezierige bezigheden worden tijdens museumdagen, monumentdagen en vooral bij 'Help Pake en Beppe de vakantie door' georganiseerd, samen met andere afdelingen.

Onze vrijwilligers hebben er nog steeds zin in om het de mensen naar de zin te maken, ook al schiet het kopje koffie er wel eens bij in als juist om die tijd de vierde touringcar met nieuwe gasten bij het museum stopt.

Maar ja, daar doen we het tenslotte voor
WIJ STOPPEN NIET!

Gerard de Lange, coördinator vrijwilligers en bestuurslid FGM

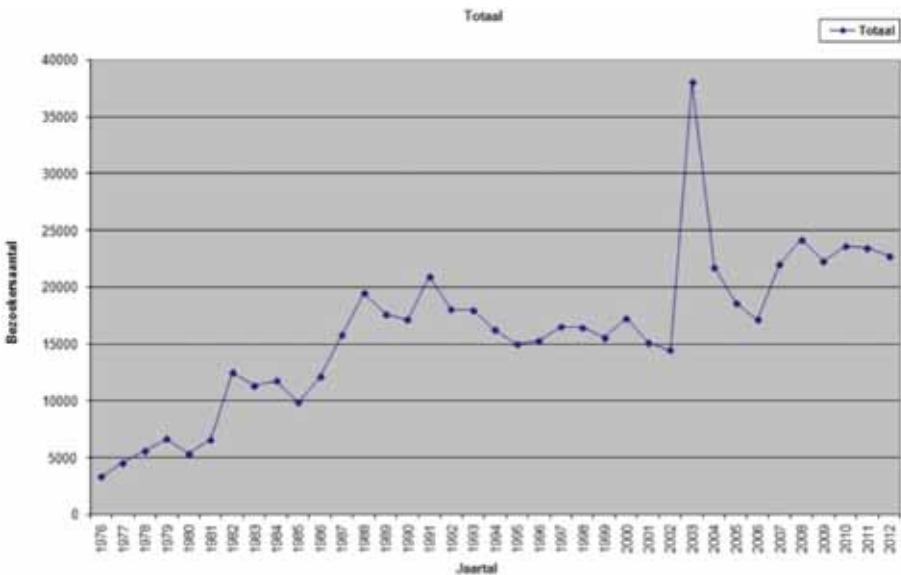
Bezoekersaantallen 2012

januari	794	juli	2.351
februari	1.065	augustus	2.457
maart	1.353	september	2.362
april	3.124	oktober	2.861
mei	2.654	november	1.255
juni	1.914	december	568
		Totaal	22.758

Ter vergelijking:

2002	14.457
2003	38.017*
2004	21.777
2005	18.623
2006	17.122
2007	22.009
2008	24.200
2009	22.276
2010	23.608
2011	23.445

* uitzondering in verband met de jubileumexpositie 250 jaar DE

Bedrijfsvrienden

A7 Makelaars
AGA Cookery House
Auto- en motorrijdschool Roggen
Auto Service Joure
B&B de Klokkenstoel
Bilijam assurantiën
Brattinga Kleurencentrum
Bouw- en Aannemersbedrijf F. de Vries B.V.
Cyclus Balance
De Joster Klokkenmakerij
Friesland Bank
Grafisch ontwerp bureau Ruitervorm
Harmsma & Nijenhuis Notarissen
Het Huis van Slooten opticiens
Ina-State
Intern. Koeriersbedrijf Haven
Jachtwerf de Jong Joure b.v.
JD Engineers b.v.
Klokkenmakerij J. Sinnema Joure

Landhotel Legemeer - Hampshire Classic
LYAM edelsmeden
Nienke van der Berg Edelsmid - Ontwerper
Noordelijk Ballonvaartcentrum
Party-Zalencentrum 't Haske
Pijltersen B.V.
Primera De Heij
Restaurant 't Gasthuys
Rijpkema Handwerken
Rotaryclub Joure
Skarster Music Investment
Snijtech B.V.
The Phone House Joure
Uijenbroek & Partners, tandartsen
Veenstra Instrumenten BV
Watersportcentrum 't Garijp

Sponsors

The Chemical Company

Rabobank